

ihalede Cezalı çalışma süresinde yüklenicinin iş yerini terk etmesi

ihalede Cezalı çalışma süresinde yüklenicinin iş yerini terk etmesi

4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanunu'nun "Yasak fiil ve davranışlar" başlıklı 25. maddesinde, "Sözleşmenin uygulanması sırasında aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

... f) Mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek..." kuralı yer almıştır.

Aynı Kanun'un "İhalelere katılmaktan yasaklama" başlıklı 26. maddesinin 1. ve 2. fıkralarında, "25'inci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışlarının özelliğine göre, bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar, 4734 sayılı Kanun'un 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile istisna edilenler dâhil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir.

Katılma yasakları, sözleşmeyi uygulayan bakanlık veya ilgili veya bağlı bulunan bakanlık, herhangi bir bakanlığın ilgili veya bağlı kuruluşu sayılmayan idarelerde bu idarelerin ihale yetkilileri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde ise İçişleri Bakanlığı tarafından verilir.

Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması hâlinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması hâlinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında birinci fıkra hükmüne göre yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre;

ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları hâlinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları hâlinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.” kuralına yer verilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “İşin süresi ve sürenin uzatılması” başlıklı 29. maddesinde belirtildiği üzere yüklenici tarafından, ihale konusu işin, sözleşmede belirtilen bitim tarihinden veya süre uzatımı verilmiş ise süre uzatımına göre belirlenen tarihte tamamlanıp geçici kabule hazır hâle getirilmesi gerekmektedir. İşin öngörülen süresi içerisinde geçici kabule hazır hâle getirilmemesi durumunda, gecikilen her gün için sözleşmesinde öngörülen günlük gecikme cezası uygulanacaktır.

Anılan maddede “cezalılı çalışma süresi”; varsa süre uzatımları da dahil yüklenicinin sözleşmeye göre işi bitirmesi gereken tarih ile geçici kabul itibar tarihi arasında geçen süre olarak tanımlanmış olup, sözleşmenin idarece feshedilmesi hâlinde ise bu süre; 4735 sayılı Kanun’un 22. maddesinin birinci fıkrasına göre sözleşmenin feshedilmiş sayılacağı tarih dikkate alınarak belirlenecektir. Cezalı çalışma süresince işyerinde havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan dönemi ile resmi tatil günleri için de gecikme cezası uygulanmaktadır.

Ayrıca anılan maddede, mücbir sebepler nedeniyle süre uzatımı verilebilecek hâllerin neler olduğu; mücbir sebep olarak kabul edilecek durumun hangi zorunlu unsurları taşıması gerektiği; bunun dışında idarenin, sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programlarının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi durumunda işin süresinin ne kadar uzatılacağı;

öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde ek süre verilmesi; sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmeler meydana gelmesi hâlinde işin süresinin uzatılması; yüklenicinin süre uzatımı için hangi sürede ve hangi usulü izleyerek

başvuracağına dair kurallar, bu kuralların istisnası; havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan devresi ile resmi tatil günlerinin işin süresine olan etkisi, bu süreler için yüklenicinin süre uzatımında bulunamayacağı kuralı, ancak süre uzatımlarında yapılacak işin özelliğine göre çalışılmayacak günler de dikkate alınarak verilecek sürenin belirleneceği hususu düzenlenmiş bulunmaktadır.

Dolayısıyla yükleniciye düşen sorumluluk, ihale konusu işin, sözleşmede belirtilen bitim tarihinde veya süre uzatımı verilmiş ise süre uzatımına göre belirlenen tarihte tamamlanması ve geçici kabule hazır hâle getirilmesidir. İhale konusu işin sözleşmede belirtilen bitim tarihinde veya sürenin uzatıldığı tarihte tamamlanmaması ve geçici kabule hazır hâle getirilmemesi durumunda yüklenici için cezalı çalışma süresi başlayacak olup yüklenicinin, sözleşme idare tarafından ihtar çekilerek feshedilmediği sürece iş yerini terk etmeyip işe devam etmesi ve taahhüdünü yerine getirmesi gerekmektedir. Cezalı çalışma süresinde yüklenicinin iş yerini terk etmesi ya da işe ara vermesi gibi bir keyfiyeti bulunmamaktadır.

Yapı İşleri Genel Şartnamesi'nin 29. maddesi gereğince "süre uzatımı" ihale konusu işin sözleşmede belirtilen bitim tarihinin uzatılmasını ifade etmektedir. Yüklenicinin usulüne uygun bir şekilde yaptığı süre uzatım talebinin idarece kabul edilmesi üzerine işin süresi, sözleşme bitim tarihinden itibaren idarece verilen ilave süre kadar uzamış sayılacaktır. Uzatılan sürenin, idarenin süre uzatım talebinin kabul edildiğinin yükleniciye bildirildiği tarihten itibaren başlatılması ise hukuken mümkün değildir. Zira yüklenici, cezalı çalışma süresinde de, ihale konusu işi geçici kabule hazır hâle getirmek için taahhüdüne uygun davranmak ve iş yerinde çalışmak zorundadır. Sözleşme feshedilmedikçe yüklenici ihale konusu işi devam ettirmekle yükümlüdür.

Emsal Karar :

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2022/587

Karar No:2022/4186

Karardan Alıntı :...Yapım İŒi ihalesi davacı Œirketin uhdesinde kaldığı, Ankara Valiliđi'nce, yüklenici tarafından sözleşme kapsamında yüklenilen işin, iş programının gerisinde kaldığı belirtilerek * tarihlerinde ihtarname düzenlendiği,

sözleşmeye göre, işin bitim tarihi olan *tarihinden sonra, * tarihinde davacı Œirkete işe devam edilememesi halinde sözleşmenin 26. maddesi, 4735 sayılı Kanun'un 20. maddesi ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 48. maddesi kapsamında işlem tesis edileceği belirtilerek tekraren ihtar da bulunulduğu,

idarece, en son *tarihinde düzenlenen çeşitli tutanaklarla yüklenicinin şantiye alanını terk ettiği yönünde yapılan tespitler üzerine, *tarihine kadar işin bitirilmediği gerekçesiyle * tarihinde sözleşmenin feshedildiği, davacı Œirket tarafından işin %1,12'lik kısmının tamamlandığı ve idare tarafından yapılan tespitlerde davacı Œirketin *yılıının Ağustos ayından bu yana şantiye alanını terk etmiş olduğu hususunun sabit olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda; taahhütlerini işin başlamasından kısa bir süre sonra yerine getirmemeye başlayan ve idarece yapılan ihtarlara rağmen şantiye alanını sözleşme süresi içerisinde terk edip imalatlarını sürdürmeyen davacı Œirketin, 1 yıl süreyle ihalelere katılmaktan yasaklanmasına ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır